

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát
W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-372/24-U
Sp. zn. ČŠIU-S-73/24-U

Název	Gymnázium a Střední odborná škola dr. Václava Šmejkala, Ústí nad Labem, příspěvková organizace
Sídlo	Stará 3299/99, Severní Terasa, 400 11 Ústí nad Labem
E-mail	reditel@gym-ul.cz
IČO	44 555 512
Identifikátor	600 011 453
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ing. Mgr. Michal Šidák
Zřizovatel	Ústecký kraj
Místo inspekční činnosti	Stará 3299/99, Severní Terasa, Ústí nad Labem
Inspekční činnost na místě	11. 3. 2024, 13. 3. 2024 – 15. 3. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro střední vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Gymnázium a Střední odborná škola dr. Václava Šmejkala, Ústí nad Labem, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost střední školy a školní jídelny.

Ve škole se ve školním roce 2023/2024 vzdělávají žáci v denní formě vzdělávání v oborech vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium ve čtyřletém vzdělávacím programu, 79-41-K/81 Gymnázium v osmiletém vzdělávacím programu, 28-44-M/01 Aplikovaná chemie a 68-43-M/01 Veřejnosprávní činnost.

K 30. 9. 2023 škola vykázala 666 žáků ve 26 třídách, z toho 225 žáků v osmiletém vzdělávacím programu, 238 žáků ve čtyřletém vzdělávacím programu gymnázia a 203 žáků v odborném vzdělávání.

Škola aktuálně eviduje 50 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a pět žáků s odlišným mateřským jazykem. Podle individuálního vzdělávacího plánu se vzdělává šest žáků.

Další informace o škole je možné získat na webových stránkách školy www.gym-ul.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy využívá v řídicí funkci své dlouholeté manažerské zkušenosti. Stanovené vize a dlouhodobé cíle se škole daří naplňovat. Příkladem je podpora odborného a jazykového vzdělávání, kvalitní příprava žáků na maturitní zkoušku, zapojení do projektové činnosti, rozvoj funkčních gramotností a jejich propojení s osobnostním růstem žáků a modernizace materiálně technických podmínek pro vzdělávání.

Vedení školy se od poslední inspekční činnosti po sloučení dvou škol podařilo dokončit proces optimalizace systému organizování, plánování a kontroly. Ředitel školy účelně delegoval část povinností a pravomoci souvisejících s chodem školy na své dva zástupce a restrukturalizoval fungování předmětových komisi. Vnitřní i vnější informační systémy založené převážně na elektronické komunikaci jsou funkční. Na chodu školy se kromě pedagogické rady jako poradního orgánu ředitele úspěšně podílejí také žáci prostřednictvím školního parlamentu. Kontrolní mechanismy jsou převážně funkční. Příležitostí pro zlepšení je větší podpora pedagogů v oblasti individualizace výuky, formativního hodnocení a častější implementace aktivizujících metod a práce s různými informačními zdroji.

Dlouhodobě stabilní a kvalifikovaný pedagogický sbor a jeho aktivní zapojení do organizace školních a mimoškolních činností příznivě ovlivňuje vzdělávání. V uplynulém období se pedagogové vzdělávali v možnostech využití digitálních technologií, v oblasti jazykového vzdělávání, rozvoje didaktických kompetencí, polytechnické odbornosti a formativního hodnocení.

Poradenské služby ve škole poskytují dvě výchovné poradkyně, metodička prevence a kariérový poradce. Nastavený systém poradenských služeb, vzájemná spolupráce, způsob sdílení informací s vyučujícími, delegování příslušné odpovědnosti za specializované činnosti jsou funkční.

Škola byla v letošním školním roce přestěhována do zcela nové moderní budovy, která má velmi dobré prostorové i materiální podmínky pro realizaci gymnaziálního i odborného vzdělávání. Vzdělávací prostředí je podnětné a esteticky upravené, některé učebny ještě procházejí finálními úpravami. Pravidelně se daří obnovovat materiální vybavení pro všechny vzdělávací oblasti a reflektovat tak moderní trendy ve vzdělávání. Pro rozvoj odborných kompetencí disponuje škola dobře vybavenými odbornými učebnami, od roku

2015 má v provozu biotechnickou laboratoř, jejíž součástí je školní minipivo var. V souladu s implementovanou evropskou legislativou má škola pečlivě zpracovaná pravidla pro práci s klasifikovanými nebezpečnými látkami pro všechny kategorie žáků, která usnadňují jednotlivým učitelům rychlou orientaci v dané problematice. Zapojení školy do projektové činnosti umožnuje účelné doplňování prostředků moderních informačních technologií.

Na kvalitu poskytovaného vzdělávání má pozitivní vliv četná spolupráce školy se sociálními partnery. Dlouhodobými partnery školy jsou Sdružení rodičů, Asociace školských sportovních klubů ČR a vysoké školy, např. České vysoké učení technické, Vysoká škola chemicko-technologická. Některé materiálně náročné instrumentální metody (např. chromatografie) si žáci školy osvojují v rámci spolupráce na specializovaných pracovištích Univerzity J. E. Purkyně. Prostřednictvím nadačních programů výrobních podniků se daří zlepšovat materiální vybavení školy, cílená finanční podpora směřuje i k jednotlivým žákům. Škola využívá širokou škálu možností odborných exkurzí či stáží pro žáky i učitele. U smluvních partnerů probíhá část praktického vyučování (odborná praxe). Škola úzce spolupracuje s dalšími středními školami obdobného zaměření, s řadou základních škol a profesními organizacemi. Je členem Asociace chemického průmyslu. Výzvu pro její další rozvoj představuje mezinárodní spolupráce v oblasti odborné chemie (aktuálně počínající partnerství s Technickou univerzitou v Drážďanech) a dalšími školami v zahraniční.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitované hodiny probíhaly v příjemné atmosféře založené na vzájemném respektu vyučujících a žáků. Kvalita výuky byla efektivně podpořena odbornou erudití pedagogů. Převažovala však frontální výuka s dominantním postavením učitelů, kteří příležito stně využívali aktivizující prvky. Rozvoj kooperativních kompetencí účelně podpořili pedagogové spíše výjimečně v rámci práce ve dvojicích. Vzdělávací strategie a postupy odpovídaly charakteru probíraného učiva, avšak chybějící diferenciace vzdělávacího obsahu neumožňovala žákům naplno využít jejich individuální vzdělávací potenciál. Nedostatečný prostor byl v závěru hodin věnován shrnutí učiva a efektivní zpětné vazbě o naplnění vzdělávacích cílů, které v úvodu ani v průběhu mnohdy nebyly formulovány. Prostor pro sebehodnocení či vzájemné hodnocení jako motivačního faktoru k dalšímu učení a prostředu osobnosti rozvoje žáků učitelé většinou nevytvářeli. Formativní hodnocení ve většině navštívených hodin pedagogové nevyužívali.

V hodinách přírodovědných předmětů pedagogové vhodně využívali zkušenosti žáků z běžného života, případně využívali pro názornost pokusy. Přiměřený prostor byl v odborné výuce oboru Aplikovaná chemie vytvořen pro systematické procvičování chemických výpočtů a chemického názvosloví. Při výkladu nové látky učitelé udržovali s žáky kontakt průběžnými otázkami nebo dílčími úkoly a snažili se je s různou mírou úspěšnosti aktivizovat. Vhodně využívali jejich zkušenosti z laboratorních cvičení. Větší pozornost je třeba věnovat systematickému rozvoji komunikačních dovedností žáků. Příležitosti k odborné diskuzi a polemice nad tématy s environmentálním či historicko-etickým přesahem nebyly využity. Samostatné vyhledávání informací z různých zdrojů s jejich následnou kritickou analýzou bylo zaznamenáno jen ojediněle. Zdařilá byla v tomto směru např. sledovaná hodina semináře a cvičení z chemie. Vysokou úroveň měla sledovaná výuka a laboratorních cvičení z chemie. Organizace práce umožňovala efektivní využití dostupného vybavení pro instrumentální analýzu. Žáci řešili zadané úkoly samostatně, vzájemně spolupracovali, dodržovali zásady správné a bezpečné manipulace s laboratorními pomůckami a chemickými látkami. Vyučující jim poskytovala průběžnou podporu,

nechyběly prvky formativního hodnocení. V laboratorních protokolech bylo dbáno na obsahovou i formální správnost jednotlivých postupů a řešení.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pro ověřování naplňování očekávaných výsledků vzdělávání vzhledem ke školním vzdělávacím programům využívají pedagogové standardní evaluační nástroje. Jejich výsledky vyhodnocují jednotliví pedagogové, případně s nimi pracují v rámci předmětových komisí. Na začátku prvního ročníku zadávají pedagogové v hlavních předmětech kurikula žákům vstupní písemné práce. Při zjištění zásadních nedostatků se na problematické oblasti ve výuce zaměřují. O kvalitě poskytovaného vzdělávání svědčí výsledky žáků v externím testování. Ve školním roce 2021/2022 dosáhli žáci čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia (kvarta) ve srovnání s republikovým průměrem výborných výsledků v matematice a českém jazyce, v roce 2022/2023 měli výborné výsledky ve finanční a čtenářské gramotnosti žáci prvních ročníků střední školy. Velkou pozornost věnují učitelé přípravě na ukončení vzdělání maturitní zkouškou. V rámci gymnaziálního vzdělání k efektivitě přípravy na společnou i profilovou část této zkoušky přispívají volitelné předměty. Pedagogové v nich se žáky procvičují didaktické testy i jednotlivá téma. V rámci odborného vzdělávání žáci volitelné předměty se zaměřením na společnou část maturitní zkoušky nemají, avšak didaktické testy si žáci pravidelně procvičují v běžné výuce od třetího ročníku. Přípravu na maturitní zkoušku účelně podporuje také využívání sdíleného prostředí, kam pedagogové vkládají žákům výukové a další podpůrné materiály, nebo individuální konzultace a doučování. O efektivitě realizované podpory svědčí úspěšnost školy u maturitní zkoušky. Po podzimním zkušebním termínu ve školním roce 2021/2022 byla hrubá neúspěšnost školy u maturitní zkoušky srovnatelná s republikovými průměry v daných skupinách oborů: v oboru vzdělání Aplikovaná chemie 14,3 % (ČR 11 %), Veřejnosprávní činnost 14,8 % (ČR 13,8 %), Gymnázium 2,6 % (ČR 2,4 %). Ve školním roce 2022/2023 zaznamenala škola výrazně horších výsledků než byl republikový průměr v dané skupině pouze u oboru vzdělání Veřejnosprávní činnost 25 % (ČR 11,4 %), v ostatních oborech dosáhla výrazně lepších či srovnatelných výsledků (Aplikovaná chemie 0 %, ČR 9,4 %; Gymnázium 4,1 %, ČR 2,2 %).

V osmiletém vzdělávacím programu gymnázia byli v obou uvedených školních rocích úspěšní všichni žáci.

Nadání a zájem žáků škola motivuje jejich zapojováním do předmětových a sportovních olympiád a soutěží. Úspěchů dosahují nejenom na okresní a krajské úrovni, často se účastní také republikových kol. Škola podporuje účast talentovaných žáků oboru vzdělání Aplikovaná chemie i gymnázia ve všech kategoriích Chemické olympiády. Odborné kompetence žáků jsou účinně rozvíjeny jejich zapojováním do středoškolské odborné činnosti a v rámci Studentské vědecké konference. Škola podporuje také skládání certifikovaných jazykových zkoušek z anglického a německého jazyka.

Výchovné poradkyně poskytují pedagogům potřebné informace o žácích se speciálními vzdělávacími potřebami. Efektivitu poskytované podpory průběžně ve spolupráci s třídními učiteli vyhodnocují a v případě potřeby s poradenskými zařízeními vhodné postupy a uplatňování stanovených doporučení konzultují. Pedagogům i žákům poskytují ve školním sdíleném prostředí účinnou poradenskou a metodickou podporu. Velmi dobře jsou také školním poradenským pracovištěm zpracované materiály, které jsou pedagogům nápomocné při vyhledávání a následné práci s nadanými žáky. I přes informovanost učitelů o přítomnosti žáků se speciálními vzdělávacími potřebami však byla potřebná individualizace

a diferenciacie ve vzdělávání týchto žáků v hospitovaných hodinách zaznamenána spíše ojedinéle. Veľmi dobre propracovaný systém kariérového poradenství prispívá k dobrému profesnímu uplatneniu všetkých žáků. Kariérový poradce sa intenzívne venuje podpoře žáků záverečných ročníkov pri volbě ďalšieho študia. Pravidelně pořádá podzimní projektové dny pro maturanty (návštěva úřadu práce, den s policií apod.), aktívne spolupracuje zejména s vysokými školami pri organizácii workshopov, pořádá besedy s absolventy, kteří předávají zájemcům praktické zkušenosti z různých vysokých škol, a také přednášky, které účelně napomáhají připravě žáků na přijímací zkoušky na různé vysoké školy.

Promyšlený systém primárnej prevencie reaguje na aktuálne potreby školy i jednotlivých žáků, efektívny je jeho propojenie s oblasťou výchovného poradenstva. Hlavný cieľ, ktorým je čas podchytit rizikové prejavy chovania žákova a účinné jím predchádzet, se daří napĺňovať. Pravidelné organizované adaptačné programy pre žáky prvňákov s cieľom vytvárať dobré prosociálne vzťahy v triedach kolektívov významne prispívajú k prevenci rizikového chovania a zároveň príznivne ovplyvňujú klíma pri vzdělávaní. Jakékoliv náznaky problémového chovania sú řešené bezodkladne, čož prispívá k jejich minimalizácii. Účinnými a osvedčenými preventivnými aktivitami sú četné školné projekty, tematicky zamierené besedy, exkurze i zahraničné výmenné pobedy.

Závěry

Vývoj školy

- Přestěhování školy do zcela nové budovy významně přispělo k dokončení synchronizace pracovních procesů po sloučení škol, byly nastaveny účinné kontrolní mechanismy a byly odstraneny všechny nedostatky zjištěné při minulé inspekční činnosti.
- Přetravá výuková a estetická podnětnost prostředí pro vzdělávání a efektivní zapojování školy do projektové činnosti a rozvojových programů.

Silné stránky

- Na veľmi dobré úrovni je spolupráce školy se sociálnymi partnermi, ktorá zejména v oblasti odborného vzdělávania efektívne prispívá k napĺňovaniu odborných kompetenci žákova. (1.5)
- Podnētné prostredí školy včetne materiálneho vybavenia významne podporuje proces vzdělávania. (2.4)
- Efektívna organizácia a vysoká úroveň laboratórnych cvičení pozitívne podporuje rozvoj odborných kompetenci žákova. (4.1)
- Podpora rozvoja jazykových kompetenci žákova a príprava žákova na certifikované jazykové zkoušky i díky mezinárodní spolupráci významne prispívají k napĺňovaniu cieľov v oblasti jazykového vzdělávania. (5.3)
- Škola se dlouhodobě daří motivovat žáky k účasti v projektových činnostech, soutěžích i středoškolské odborné činnosti, což významně ovlivňuje jejich budoucí uplatnení. (5.3)

Číselné označenie odkazuje na kód kritéria v príslušnej modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Metodická podpora poskytovaná pedagogom není dostatečne účinná. (2.3)

- Žáci nejsou systematicky vedeni k práci s různými informačními zdroji, méně jsou využívány metody podporující rozvoj kritického myšlení. (4.2)
- Převaha frontální výuky často vede k nízkému zapojení žáků do procesu vzdělávání, někteří učitelé ve výuce nepracují s cílem, který často není stanoven a v závěru není ověřeno jeho naplnění, což neposkytuje dostatečnou zpětnou vazbu o efektivitě vzdělávacího procesu. (4.3)
- V průběhu výuky není využívána formativní zpětná vazba jako prostředek rozvoje osobnosti žáků a motivace k jejich dalšímu vzdělávání. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Prostřednictvím hospitační činnosti poskytovat pedagogům účinnou zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávacího procesu.
- Další vzdělávání pedagogů zaměřit na oblasti formativního hodnocení, diferenciaci výuky a práci s informačními zdroji.
- Výuku diferencovat podle individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivců, v závěru hodin ověřovat naplnění stanovených vzdělávacích cílů.
- Poskytovat žákům účinnou zpětnou vazbu o mře zvládnutého učiva a systematicky využívat formativní hodnocení.
- V průběhu výuky využívat široké spektrum forem a metod práce s důrazem na aktivní učení žáků, pravidelně zařazovat práci s informačními zdroji a vést žáky ke kritickému myšlení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 10 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přjmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Úplné znění zřizovací listiny příspěvkové organizace Ústeckého kraje č. j. 3/2001 vydané Ústeckým krajem (ze dne 2. 1. 2024) včetně příloh a dodatků
2. Jmenování ředitele s účinností od 1. 8. 2012, potvrzení pokračování na vedoucím pracovním místě ředitele s účinností od 1. 8. 2018
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení MŠMT (ze dne 7. 3. 2024)
4. Školní řád s účinností od 1. 9. 2023, aktualizace od 4. 12. 2023
5. Organizační řád s účinností od 1. 1. 2023 včetně příloh
6. Třídní knihy, školní rok 2023/2024 (vzorek)

7. Školní vzdělávací programy vyučovaných oborů vzdělání platné ve školním roce 2023/2024
8. Koncepce rozvoje školy do školního roku 2023/2024
9. Plán kontrolní a hospitační činnosti včetně hospitačních záznamů (vzorek)
10. Záznamy z pedagogických rad a provozních porad, školní rok 2023/2024 (vzorek)
11. Záznamy z předmětových komisí, školní rok 2023/2024 (vzorek)
12. Vnitřní informační systém školy
13. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
14. Personální dokumentace pedagogických pracovníků včetně osvědčení z dalšího vzdělávání (vzorek)
15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2023/2024
16. Dokumentace k výchovnému poradenství a prevenci rizikového chování vedená k datu inspekční činnosti
17. Dokumentace k ukončování vzdělávání maturitní zkouškou, školní roky 2021/2022, 2022/2023 a 2023/2024
18. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
19. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-185/15-U
20. Webové stránky školy www.gym-ul.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Alena Pilousová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Mgr. Ilona Hronová, školní inspektorka
Ing. Anna Kejřová, školní inspektorka
Mgr. Jiří Machačný, školní inspektor
Bc. Jana Sejvalová, kontrolní pracovnice

10. 4. 2024